

ה"ט 41738/08/14 - א.ז.ג. נגד א.ז.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

ה"ט 41738-08-14 ז.ג. נ' ז.
-בדלתיים סגורות-

בפני	כב' השופטת אלה מירז
מבקשת	א.ז.ג. ע"י ב"כ עו"ד זיו גרובר
נגד	
משיב	א.ז.
<u>פסק דין</u>	

1. ביום 28.8.14 ניתן ע"י כב' השופטת הילה גורביץ שינפלד צו ע"פ החוק למניעת הטרדה מאיימת, התשס"ב-2002, נגד המשיב, אשר הפיץ ביום 25.8.14, מנשר העוסק בתלונה בדבר מעשה מגונה שעשה בעלה של המבקשת, עו"ד ז. בבנו הקטין של המשיב, שמסרבים לבררה (להלן: "המנשר"). וכך נכתב במנשר:

"אני מאשים באי ברור תלונה על מעשה מגונה בקטין, הנטען כלפי עורך הדין אאמחיפה. אביואא. מזכיר ה. בחיפה דאג לסגור את תיק התלונה במשטרה בקשריו המסועפים. בפרקליטות לא זימנו את עורך דיןאא., וגם שם סגרו את התיק ולא הביאו את אאלדין בבית המשפט. העובדת הסוציאליתאא. עובדת עירית חיפה שותפה בהעלמת ראיות למעשה מגונה כלפי ילד בן שש וחצי. שופטת בית משפט לענייני משפחה אאמסרבת להשמיע קלטת של חוקרת הילדים במשטרה הילד התלונן ונחקר על המעשים המגונים שבוצעו בו. עד מתי יהיה קשר השתיקה... עד מתי תתנו יד להעלמת ראיות לביצוע מעשים מגונים בחסר ישע. מדוע החשוד עורך הדין ט.ז. לא הוזמן לחקירה במשטרה. האם זאת טובת הילד או טובת בנו של מזכיר ה. בחיפה מר ב.ז. שפעל לטובת בנו. חייבים לעצור את המעשים המגונים. xxxxxxxx"

בצו נאסר על המשיב "להפיץ מנשרים כדוגמת המנשר שצורף לבקשה, לרבות באמצעות המדיה האינטרנטית או בפייסבוק או בכל דרך אחרת, אם במישרין ואם בעקיפין" (סעיף 1ה לצו מיום 28.8.14).

כן נקבעי על המשיב להסיר את הפרסום בדף הפייסבוק, שם מצולם המנשר.

2. המשיב הגיש בקשה לביטול הצו ונקבע לדיון במעמד הצדדים בפני ליום 29.9.14. המבקשת התנגדה לביטול הצו ובקשה להותירו על כנו ואף להרחיבו.

3. המחלוקת בין הצדדים הינה, **האם ניתן להגביל את חופש הביטוי של המשיב, מכוח החוק למניעת הטרדה מאיימת.**

טענות הצדדים

4. **טענות המשיב-** טוען לזכותו מכוח עקרון חופש הביטוי. המבקשת הגישה תביעת לשון הרע נגדו ולכן יש להעדיף את תרופת הפיצויים על פני צו המניעה למניעת הפרסום, על מנת לא למנוע את חופש הביטוי, בטרם הוכרעה שאלת האחריות בגין לשון הרע. המבקשת לא הציגה ראיות להטרדה או הטרדת בן משפחה בביתה או במקום עבודה. נעשה ניסיון "לסתום את פיו" בקשר לחשיפת אמת עובדתית, בדבר מעשי הבעל בבנו. מצוין כי לא זכה לפגוש בבנו משנת 2008, כאשר המבקשת פוטרת זאת "בלא הסתדר".

5. **טענות המבקשת 1-** די בכך שההתנהגות המדוברת נעשית שלא לרצון האדם כלפיו מופנית, דהיינו בניגוד לרצונה, וגורמת למתח, חרדה ופחד מבחינה סובייקטיבית, למרות שאינה מגיעה לכדי אלימות פיזית או איום מפורש, כדי שינתן הצו. הפגיעה יכולה להיות גם בשמו הטוב של אדם. הפסיקה החילה את החוק גם על הטרדות באינטרנט וגם על מעשים שננקטים כלפי אדם הקרוב למבקש. המשיב מודה כי ימשיך להפיץ את המנשר וימשיך לבצע את ההטרדה המאיימת.

6. כנגד חופש הביטוי של המשיב עומדות זכויותיה לשם טוב, לפרטיות ולכבוד. חופש הביטוי אינו החופש לרדת לחיי הזולת במבצרו האישי. הזכות לשלוות נפש ושלא להיות מוטרד עולה על חופש הביטוי. חופש הביטוי אינו חופש הביזוי והזכות להשמיע אינה הזכות להשפיל. חופש הביטוי אינו יכול להכשיר ולהגן על מעשים המהווים הטרדה מאיימת.

7. הזכות לפרטיות מהווה אחת מזכויות היסוד של האדם בישראל. חופש הביטוי הציבורי-פוליטי הוא זה המוגן ביחס להפצת מידע, שנועד לפגוע ברגשות אישיים. הפרסום של המשיב אינו פרסום בעל חשיבות ציבורית. הזכות לפרטיות ושם טוב כנורמה ספציפית גוברת על נורמה כללית לחופש הביטוי. חופש ביטוי אינו מוחלט ונסוג מפני אינטרסים נוספים. חופש ביטוי אינו יכול להכשיר ולהגן על מעשים המהווים הטרדה מאיימת. התרת הפצת המנשר חרף היותו הטרדה מאיימת באצטלה של חופש הביטוי, תאיין את מטרת חוק למניעת הטרדה מאיימת.

8. קיום תביעת לשון הרע אינו מסכל דיון או הכרעה בסוגיה דנן. תכלית כל חוק שונה. חוק לשון הרע צופה פני עבר ואילו חוק הטרדה מאיימת צופה פני עתיד. המבקשת אינה צד להליכים בבית משפט השלום בו הוגשה תביעה נגד המשיב על הוצאת לשון הרע. הגנת אמת דיברתי אינה חוסה תחת חוק למניעת הטרדה מאיימת.

9. הצו נדרש להגנה על הקטין שהינו בן 17 שנים. הסכנה כי חבריו או מכריו או הוריהם יחשפו למנשר ויגרם לקטין נזק כפי שאף ארע. בפועל פנו למבקשת מספר אנשים שקראו את המנשר. המבקשת

מציינת חשש ממשי כי מעשיו של המשיב, פוגעים בבנו שלו ועשויים לזיק לקטין.

10. המנשר עשוי ללמד כי המשיב סובל מהפרעות אישיות וסכיזופרניה ומהתחושה כי נרדף ע"י אחרים. המשיב מאשים את הפרקליטות, השופטת ברגמן והעו"ס ח.ע. מבקשת כי המשיב יעבור בדיקה פסיכיאטרית מכח הסמכות המסורה לבית המשפט. המשיב ממשיך להפיץ את המנשר בפייסבוק וביום 20.9.14 אף הוסיף משפט נוסף "ע. ור. ז. הילדים שלי מוחזקים אצל משפחת ז." והכול בניגוד לטענותיו בסיכומים כי פעל בהתאם להוראות הצו.

דין

11. סעיף 1 לחוק למניעת הטרדה מאיימת, התשס"ב-2001 קובע את מטרת החוק:

"מטרת חוק זה היא להגן על אדם מפני פגיעה בשלוות חייו, בפרטיותו, בחירותו או בגופו, בידי אדם אחר שנקט נגדו הטרדה מאיימת או שפגע בגופו."

סעיף 2 לחוק מגדיר מהי "הטרדה מאיימת":

"(א) הטרדה מאיימת היא הטרדתו של אדם בידי אחר בכל דרך שהיא או נקיטת איומים לפיו, בנסיבות הנותנות בסיס סביר להניח כי המטריד או המאיים עלול לשוב ולפגוע בשלוות חייו, בפרטיותו או בחירותו של האדם או כי הוא עלול לפגוע בגופו.

(ב) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), הטרדה מאיימת כלפי אדם יכול שתהא, בין השאר, באחד מאלה:

(1) בבילוש, במארב או בהתחקות אחר תנועותיו או מעשיו, או בפגיעה בפרטיותו בכל דרך אחרת;

(2) בנקיטת איומים בפגיעה בו או במאיים עצמו;

(3) ביצירת קשר עמו בעל פה, בכתב או בכל אמצעי אחר;

(4) בפגיעה ברכושו, בשמו הטוב, או בחופש התנועה שלו;

(5).....

(ג) לענין חוק זה אחת היא אם המעשים המפורטים בסעיפים קטנים (א) או (ב) נעשו כלפי האדם או כלפי אדם אחר הקרוב לו, בין במפורש ובין במשתמע, בין במישרין ובין בעקיפין."

12. סעיף 4 לחוק קובע את סמכותו של בית המשפט ליתן צו למניעת הטרדה מאיימת, להמשך פגיעה או להימנעות עתידית מעשיית המעשה. סעיף זה מאבחן את החוק דנן מחקיקה אחרת, דוגמת חוק הגנת הפרטיות תשמ"א-1981 וחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה - 1965 שענינם התייחסות לפעולות שנעשו בעבר ופחות מניעת פעולות עתידיות.

זכות לכבוד - איזון זכויות

13. **קיים צורך לאזן בין הזכויות: זכות המבקשת ומשפחתה לשם טוב ופרטיות, לבין זכות המשיב לחופש ביטוי. המדובר בשתי זכויות הנגזרות מההגנה על זכות האדם לכבוד, המעוגנת בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.**

לעניין ההגנה על זכות לשם טוב כנגזרת של הזכות לכבוד ראה:

דנ"א 7325/95 ידיעות אחרונות בע"מ נ' **קראוס**, פ"ד נב (3) 1 בעמ' 74.

לעניין ההגנה על חופש הביטוי כנגזרת של הזכות לכבוד ראה:

בג"ץ 4804/94 חברת סטיישן פילם בע"מ נ' המועצה לביקורת סרטים, פ"ד נ (5) 661, בעמ' 675;

ע"א 4463/94 גולן נ' שירות בתי הסוהר, פ"ד נ(4) 136, בעמ' 156-157;

בג"ץ 2481/93 דין נ' מפקד מחוז ירושלים, פ"ד מח(2) 456, בעמ' 4.

מאמרו של ד' לוי, "חופש הביטוי אל מול הזכות לשם הטוב(איזונים והגנות)" ספר שמגרמאמרים א', עמ' 47.

בבג"ץ 6126/94 סנש נ' רשות השידור, פ"ד נג (3) 817, 832 נקבע לעניין הזכות לשם טוב:

"הגוזל את רכושי עשוי לפצות אותי בממון. הגוזל את שמי הטוב גוזל את טעם קיומי. שמו הטוב של האדם קובע את התייחסותו שלו לעצמו ואת התייחסות של חבריו אליו. הוא קובע את יחסה של החברה אליו. הנכס היחיד שיש לרבים - בין המכהנים ברשויות השלטון ובין הפועלים במגזר הפרטי - הוא שמם הטוב. הוא יקר להם כחיים עצמם".

לעניין חופש הביטוי נאמר לא אחת כי הינה זכות-על, מהווה מרכיב מרכזי בכל משטר

דמוקרטי. יש לזכות מקום של כבוד בהיכל זכויות היסוד של האדם ומהווה את ציפור נפשה של הדמוקרטיה וכאמור נגזרת מזכות האדם לכבוד.

איזון זכויות "אופקי"

14. ברע"א 4740/00 אמר נ' יוסף פ"ד נה(5) 510 נקבע ע"י כב' הנשיא(דאז) ברק:

"אכן, האיזון החוקתי שלנו משקף את התפיסה כי הן הזכות לשם הטוב ולפרטיות והן הזכות לחופש ביטוי אינן מוחלטות. כל אחת מהזכויות היא יחסית באופייה, כאשר כל אחת "מוותרת" לרעותה תוך יצירת איזון עדין בין הערכים המתנגשים".

וכן

"נדרש איזון (אופקי) שבו כל אחת מהחירויות תיסוג כדי לקיים את עיקריה של החירות האחרת".

חופש ביטוי במשפט הפרטי

15. דומה כי מסגרת האיזון בין הזכות לשם טוב, לבין הזכות לחופש ביטוי, מצאה את עצמה במשפט הפרטי בחוק לשון הרע ובהגנות שנקבעו.

ברע"א 4740/00 אמר נ' יוסף פ"ד נה(5) 510 נקבע:

"מכאן התפיסה כי התרופה הטבעית לפגיעה אסורה בשם הטוב היא תרופת הפיצויים (ראה J.C.C. Gatley On Libel and Slander [42], at p. 200; להלן - גטלי). בדרך-כלל תרופה זו עדיפה על פני המניעה המוקדמת (ה-prior restraint), שכן היא מונעת פגיעה בחופש הביטוי בטרם הוכרעה השאלה אם קיימת אחריות בגין לשון הרע".

לעניין חופש הביטוי במשפט הפרטי ראה גם פסקה 28 בבג"ץ 6126/94 סנש נ' רשות השידור פ"ד נג(3) 817.

מהכלל לפרט

16. במקרה דנן התבקש צו מניעת, צופה פני עתיד לעניין הטרדה מאיימת, כאשר תביעה בעניין לשון הרע מתבררת במקביל בבית משפט השלום בין צדדים אחרים.

המבקשת בבקשתה הראשונית לקבלת הצו כותבת:

"החל מיום 25.8.14 מדי בוקר מניח המשיב על שמשמת רכבה של המבקשת ובעלה פליירים כנגד בעלה של המבקשת... כמו כן בכל בוקר מוצאת בתיבת הדואר שלה פליירים אלה."

עם זאת הצו שניתן ע"י כב' השופט גורביץ, הינו גורף ואוסר הפצת המנשר, כולל באמצעות המדיה האינטרנטית או בפייסבוק או בכל דרך אחרת ולכאורה אינו מקיים איזון "אופקי" תוך מתן ביטוי לזכויות המתנגשות.

בע"א 3532/02 אורנה שגיב עו"ד נ' יוסף יהב עזרא (מיום 12.8.02) דן כב' השופט שנלר בבקשה למתן צו מניעת הטרדה מאיימת, להפצת פליירים בתיבות דואר בבניין משרדה של עורכת הדין ובמכונית החניון בבית מגוריה ומגורי בנה וברחבי העיר פ"ת וקובע:.

"בכל הקשור לבקשה דנן, יש להפריד בין שתי קבוצות של הטרדות נטענות. האחת קשורה למשרדה של המבקשת ובית מגוריה והשניה חלוקת פליירים שלא במקומות האמורים..."
וכן

"מסקנתנו איפה כי כל פגיעה בשלוות חייו או בפרטיותו של אדם במקום הראוי להגנה, תכלול בהוראות החוק אולם לא מעבר לכך. לכן כניסה לחצריו הפרטיים של האדם הנפגע, יצירת קשר עימו, התחקות אחריו, פגיעה בשלוותו בסמוך למקום מגוריו או עבודתו ראויים להגנה בהתאם לחוק. מאידך פעולות של פרסום זה או אחר שאינו נגזר מפרטיותו של אדם כמפורט בחוק הפרטיות, הגם שיתכן ופוגע בשלוות חייו של האדם הנפגע, אין הוא כלול בתכלית החוק דנן."

מהמקובץ עולה כי לא היה מקום לכאורה, ליתן צו גורף לאי הפצת המנשר, אלא לתחום את מתן הצו גאוגרפית.

הגנות חוק הגנת הפרטיות

17. זאת ועוד, סעיף 4(ג) לחוק מניעת הטרדה מאיימת, התשס"ב-2001 קובע כי לא ינתן צו אם המעשה שבשלו מתבקש הצו נעשה בנסיבות "שמהוות הגנה טובה במשפט פלילי או אזרחי בשל פגיעה בפרטיות, בהתאם להוראות סעיף 18(2)(ב) עד (ד) או (3) לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981"

במקרה דנן לכאורה יש לדון בהגנה המצויה בסעיף 18(2)(ב) לחוק הגנת הפרטיות:

"הפגיעה נעשתה בנסיבות שבהן היתה מוטלת על הפוגע חובה חוקית, מוסרית, חברתית או מקצועית לעשותה"

לכאורה המשיב מאשים את הרשויות באי חקירת מעשה פלילי בקטין מטעמי "פרוטקציה". האם בנסיבות חלה חובה מוסרית וחברתית לפרסם את המנשר? זוהי שאלה שיש לדון בה במיוחד כאשר מעורב קטין .

עם זאת כפי שצוין בפסיקה באשר לדברי ההסבר להצעת חוק הטרדה מאיימת:

"מרבית הקרבנות להטרדה מאיימת הן נשים הנרדפות על רקע מערכת יחסים שהסתיימה , מערכת יחסים קיימת, יחסים שהם על סף סיום, או על רקע מערכת יחסים מדומה שהיא רק בגדר שאיפתו של המטריד"

מבלי להביע דעה על טענות המשיב במנשר, שייתכן ודורשות ברור, הרי שהצדדים מוכרים היטב בבית המשפט לענייני משפחה וקשה להתעלם מההיסטוריה של המשיב ורצונו לפגוע ולהטריד את המבקשת ומשפחתה מבלי להתחשב בהשלכות העניין על טובת הקטין והפגיעה בו.

המבקשת עותרת להפניית המשיב בהסכמתו לביצוע בדיקה פסיכיאטרית בעניין מצבו הנפשי. המשיב מעונין לבדוק את סגירת התיק בעניינו של עו"ד א.א. לסגירת תלונה מטעמי "פרוטקציה" למשל ע"י הפנייה לגוף הביקורת על הפרקליטות. בקשות אלו של הצדדים, יכולות לקבל מענה בהליכים אחרים ולאחר קבלת ייעוץ משפטי, אך לא במסגרת הבקשה לביטול הצו.

נבדוק עתה האם הצו שניתן מוצדק או יש לצמצמו או לבטלו.

הגנת קטין מפני פרסומים מזיקים - מעשה מגונה בקטין

18. יש לבחון היבט הפגיעה בקטין, העולה מהפצת המנשר במקרה דנן. תוכנו של המנשר, הינו כאמור אי ברור תלונה בעניין מעשה מגונה בקטין.

סעיף 24 לחוק הנוער (טיפול והשגחה), תש"ך-1960 קובע מאסר שנה אחת על אלה:

"(1) המפרסם שמו של קטין או כל דבר אחר העשוי להביא לידי זיהויו של קטין או לרמוז על

זיהויו, באופן או בנסיבות שיש בהם כדי לגלות אחד מאלה:

.....

(ו) נעברה בקטין עבירת מין, עבירת אלימות, עבירה של התעללות, או שנעברה בו עבירה בידי האחראי עליו כמשמעותו בסעיף 368 לחוק העונשין, התשל"ז-1977;

בתמ"ש (י-ם) 25202-09-10 ר. י. נ' ע. י. נקבע:

"יודגש כי הפצת פסק הדין הפלילי הקושר אותו לתובעת יש בה משום הפרה של איסורים חקוקים כמו סעיף 68(ב)(5) ו- 68(ה)(1) לחוק בתי המשפט (נוסח משולב) התשמ"ד-1984 (להלן: חוק בתי המשפט) וסעיף 24 לחוק הנוער (טיפול והשגחה) התש"ך-1960, איסורים הבאים למנוע פרסום והפצה של פגיעה מינית בנפגע הן המבוגר והן הקטין."

כידוע סעיף 17 לחוק הכשרות המשפטית, התשכ"ב-1962 קובע, כי על הורים חלה חובה לנהוג בהתאם לטובת הקטין. במקרה דנן מתנגש הרצון לברור וחשיפת האמת, עם טובת הקטין באי זיהויו כקורבן עבירה מינית והדבקת תו קלון על מצחו. כפי שידוע היטב לצדדים, באיזון שבית המשפט עושה בין ברור האמת לבין טובת הקטין, באי הדבקת תו קלון, ידו של האחרונה על העליונה.

כך למשל, מונע בית המשפט את ברור האמת במניעת בדיקת רקמות על מנת לבכר את טובת הקטין, גם תוך הימנעות מברור האמת ויצירת פיקציה של אבהות משפטית. כך נקבע ב ע"א 1354/92 היועץ המשפטי נ' פלונית פ"ד מח(1) 711:

"... ביהמ"ש המשווה לנגד עיניו את טובת הקטין יעדיפנה על פני גילוי האמת' כשהמדובר בחשש גרידא (ולאו דווקא ודאות) לקיפוח הפגיעה במעמד הקטין ע"י הדבקת תו קלון במצחו."

במקרה דנן, לכאורה מתוך רצון לברר את האמת, באי ברור התלונה, עשוי המשיב לחשוף את זהותו של הקטין כנפגע עבירת מין. מה עוד שהפרטים המצוינים במנשר יכולים לגרום בקלות לזיהוי הקטין.

הפצת המנשר, אינו עולה עם טובת הקטין ומהווה עבירה פלילית, באשר הינו עוסק במעשה מגונה בקטין, תוך ציון מעורבות עו"ס ושופטת בית לענייני משפחה המסגירים את זהותו של הקטין כקשור למשפחת המבקשת והמשיב ולפיכך יש להורות על איסורו ע"י הותרת הצו על כנו ודחית בקשת המשיב לביטולו.

לסיכום

19. מכל המקובץ נקבע כדלקמן:

- א. הצו למניעת הטרדה מאיימת מיום 28.8.14, יעמוד בתוקפו ל-6 חודשים נוספים מהיום.
- ב. לתוספת הדגשה מובהר, כי אסור למשיב להפיץ את המנשר ועליו להסירו לאלתר מרשת האינטרנט.
- ג. יודגש כי הפרת הצו עשויה להביא להטלת סנקציות כספיות על המשיב.

20. המשיב יישא בהוצאות המבקשת ובשכ"ט עו"ד בסך של 3,000 ₪ כולל מע"מ.

21. המזכירות תמציא פסקהדין לצדדים ותסגור התיק.

ניתן היום, י"ב חשוון תשע"ה, 05 נובמבר 2014, בהעדר הצדדים.